

[Poul Møller.]

medlemmer med at oplæse disse bemærkninger. Men betænelighederne ved denne praksis, som altså er indledt, er flere.

For det første vanskeliggøres jo selve kontrollen, fordi statsrevisionen i almindelighed må stille sig tilfreds med en meget summarisk bemærkning om, at bevillingen efter de gældende regler ikke skal søges, og man må her stole på administrationens oplysning om, at der ikke i en overskridelse gemmer sig andet end det, som den lovbundne udgift forudsatte og måtte kræve. Derved bliver en stor del af revisionsarbejdet illusorisk, bliver uden væsentligt indhold; man må stole på administrationens oplysning om, at efter de gældende regler skal der ikke søges bevilling, og det er jo i hvert fald ikke helt i overensstemmelse med grundlovens bestemmelse. For det andet er der den betænelighed ved denne praksis, at tillægsbevillingsloven ikke giver, som den gjorde i gamle dage, et næsten eksakt overblik over statens finanser på det tidligst mulige tidspunkt. For det tredje vil ministeransvaret for visse udgifters afholdelse ikke være afsluttet med en tillægsbevillingslovs vedtagelse, når der ikke er søgt bevilling på tillægsbevillingsloven; ministeren fritages først for sit ansvar ved regnskabsgodkendelsen længe efter. For folketinget er det også betænkeligt, fordi den minister, der har fremsat tillægsbevillingslovforslaget, ofte kan være gået i mellemtiden, inden folketinget når frem til regnskabsgodkendelsen. Derfor har statsrevisorerne snarere ønsket at stramme de gældende regler end at gøre dem endnu mere smidige til administrationens fordel, men man har affundet sig med det, fordi det trods alt drejede sig om lovbundne udgifter.

Nu er finansministeren imidlertid gået en anden vej, idet han fremtidig vil undlade at optage overskridelser, som ikke er lovbundne, på tillægsbevillingsloven. Selv om det ikke falder inden for de hidtil aftalte rammer, vil finansministeren i fremtiden undlade at optage sådanne overskridelser og blot sige: vi nøjes med, at statsrevisorerne foretager den regnskabsmæssige gennemgang; vi søger ikke bevilling. Det er efter min opfattelse et meget vidt skridt at gå. Det er muligt, den højtærede finansminister har ret i,

at det ikke drejer sig om ret store beløb, men vor kontrol ligger jo ikke kun i, at vi skal se på, om det samlede statsbudget er blevet på 12 milliarder kr. eller på 13 milliarder kr. Det kan være vigtigt for os at vide, om en bevilling på 1 mill. kr. måske er blevet til 2 mill. kr. eller 1½ mill. kr. Det kan i og for sig give anledning til en bevillingsmæssig kritik og en revisionsmæssig kritik. Knæsettes den praksis, som den højtærede finansminister nu antyder i sin fremsættelse, så når vi frem til en bevillingskontrol, som bliver meget lemfældig. For statsrevisionen kan ikke være selve bevillingsmyndigheden. For det første har den slet ikke det apparat, der skal til for at kunne være bevillingsmyndighed; for det andet er den efter grundlovens § 47 en kontrollerende myndighed.

Dernæst er det fast praksis, at regnskabsaflæggelse for et beløbs afholdelse ikke kan og ikke bør erstatte bevillingsansøgning. Det er blevet fastslået adskillige gange her i det høje folketing, senest ved sagen vedrørende Jonstrup seminarium — hvor overskridelsen først blev ført frem på statsregnskabet, ikke på tillægsbevillingsloven — idet man sagde: vi kan ikke bevilge på regnskabet; det må ske igennem tillægsbevilling, igennem finansudvalgets virksomhed. Det er ligeledes klart efter grundloven, at lige så lidt som regnskabsaflæggelse kan erstatte bevillingsansøgning, kan man ved regnskabs godkendelse statuere, at der er lovmæssig hjemmel til en bevillings afholdelse. For regnskab er ikke nogen lov. Hverken formelt eller reelt har det gennemgået de behandlinger, som en lov efter grundlovens krav skal gennemgå.

Hertil kommer det synspunkt, som jo bliver stærkere, når man kommer uden for de lovbundne udgifter, at regnskabsgodkendelsen finder sted længe efter, at bevillingen er afholdt, medens derimod tillægsbevillingsloven dog vedtages ret hurtigt efter en bevillings afholdelse. Derved forlænges ministerens ansvar ofte ud over hans funktionstid, og tillægsbevillingslovens oversigt over statens finanser som helhed og over udgiften på de enkelte poster forsvinder fuldstændigt.

Den højtærede finansminister har med henblik herpå i sin fremsættelse henvist